

PATRONAT

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

TELEKONSULTACJA/TELEPORADA

aspekty praktyczne

autorzy: prof. dr hab. n. med. Sławomir Chlabicz, dr n. med. Wiesława Fabian

wersja z dn. 15 marca 2020 roku

TELEKONSULTACJA

PODSTAWY PRAWNE

- **Rozporządzenie MZ z 31.10.2019** w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu POZ
do zakresu świadczeń POZ wprowadzono teleporadę:
„wizyta realizowaną w warunkach ambulatoryjnych w bezpośrednim kontakcie ze świadczeniobiorcą lub na odległość przy użyciu systemów teleinformatycznych lub systemów łączności”
- **Zarządzenie Prezesa NFZ na 2020 r.**
teleporady minimum 2 godz. tygodniowo,
sposób organizacji w gestii świadczeniodawcy

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

KTO MOŻE UDZIELAĆ TELEPORADY?

- lekarz POZ
lekarz rodzinny, pediatra, internista, rezydent
- rekomenduje się udzielanie teleporad pacjentom pozostającym pod opieką danego lekarza
- udzielanie porad telefonicznych wymaga pełnego dostępu do indywidualnej historii zdrowia i choroby

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

TELEKONSULTACJA

- Udzielanie konsultacji przez telefon – **mnijšie zagrożenie epidemiologiczne**, ale **większe ryzyko popełnienia błędu medycznego**
- Niektóre elementy zwykłej konsultacji – ocena stanu ogólnego, elementy badania fizykalnego możliwe w ograniczonym stopniu
- Przestrzeganie zasad pozwala ograniczyć ryzyko popełnienia błędu

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

ZWIĘKSZ BEZPIECZEŃSTWO TELEPORADY

- Przygotuj się do teleporady - zarezerwuj czas, przejrzyj dokumentację - choroby przewlekłe/leki przewlekłe
- Czy były wcześniejsze kontakty telefoniczne w sprawie tego epizodu choroby
więcej kontaktów = większe ryzyko!
- Większa ostrożność gdy: małe dzieci/osoby starsze/
choroby onkologiczne/osoby leczone immunosupresyjnie
- W czasie prowadzenia teleporady brak obecności innych pacjentów w gabinecie

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

RYZYSKO MNIEJSZE, GDY TELEPORADA DOTYCZY:

- Przedłużania stałych leków
- Przekazywania informacji o wynikach badań, które są prawidłowe
- Zaświadczeń, skierowań i bez problemu klinicznego
- Przedłużenia zwolnienia lekarskiego a stan pacjenta jest stabilny

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

TELEPORADA, GDY PROBLEM KLINICZNY:

Teleporada nie musi kończyć się szczegółowym rozpoznaniem, teleporada może pełnić rolę triage:

1. Wymaga pilnej hospitalizacji
2. Wymaga badania przez lekarza aby ustalić dalsze postępowanie
3. Nie wymaga obecnie wizyty u lekarza – wystarczy teleporada

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

WYMAGA PILNEJ HOSPITALIZACJI

wymaga pilnej hospitalizacji:

np. podejrzenie zawału/udaru/posocznicy/krwotoku/uraz/utrat przytomności itp.

poinformuj, że pacjent powinien natychmiast wezwać zespół ratownictwa medycznego lub sam go wezwij – 999, karetka S

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

WYMAGA WIZYTY U LEKARZA

- Pacjent ma objawy, które mogą być **potencjalnie poważne**, ale nie można ich zinterpretować bez badania lekarskiego - **zorganizuj wizytę w gabinecie** - np. bóle brzucha, które mogą odpowiadać zapaleniu wyrostka robaczkowego, bóle ucha...
- Nie ma konieczności postawienia pełnego rozpoznania przez telefon – zakończ rozmowę i ustal wizytę tego samego dnia

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

WIZYTA MOŻE BYĆ ZAKOŃCZONA TELEPORADĄ

1. Zbierz i zapisz zebrany wywiad
2. Zapytaj o adekwatne do problemu elementy badania fizykalnego: np. temperatura, wysypki, obrzęki nóg, częstość oddechów, wciąganie międzyżebrzy, kolor skóry, RR itp.
3. Zapytaj o **objawy alarmowe** przy zgłaszanych dolegliwościach i **zapisz, że pacjent neguje ich występowanie**

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

OGÓLNE ZASADY

1. Realizacja porady
2. Lekarz dzwoni do umówionego pacjenta (weryfikacja przez Rejestrację zapisanego w dokumentacji numeru telefonu)
3. Pacjent dzwoni w umówionym terminie zarezerwowanym na teleporady
4. Porada na bieżąco łączona przez rejestrację, gdy lekarz nie przyjmuje pacjenta w gabinecie (upewnij się, że rozmawiasz z właściwą osobą)
5. Przed rozpoczęciem zapoznaj się z dokumentacją pacjenta: choroby przewlekłe, stałe leki, ostatnie wizyty, który raz z tym samym epizodem się zgłasza
6. Staraj się rozmawiać (nawet krótko) bezpośrednio z pacjentem, nie tylko z opiekunem/partnerem - możliwość lepszej oceny

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

SCHEMAT TELEPORADY

1. Pytanie o problem zgłaszany przez pacjenta
2. Uzupełnienie wywiadu, pytania o elementy badania fizykalnego możliwe do samooceny
3. Wykluczenie objawów alarmowych!
4. Decyzja, że wystarczająca jest teleporada
5. Przekazanie pacjentowi zaleceń
6. Wypisanie e-recepty, e-zwolnienia, skierowania...
7. Poinformowanie w jakich sytuacjach pacjent powinien zgłosić się ponownie
8. Sprawdzenie zrozumienia zaleceń przez pacjenta – najlepiej przez polecenie powtórzenia przez pacjenta

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

SCHEMAT TELEPORADY NA PRZYKŁADZIE INFЕКCJI

Pacjent, lat 52, zgłosił się z powodu temperatury, kaszlu, kataru i złego ogólnego samopoczucia

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

OPIS

- **Wywiad:** kaszel, katar, bóle mięśniowe od 4 dni
- **Choroby przewlekłe:** nadciśnienie - leczony Ramipril 5 mg/dobę, astma – leczony Symbicort 2x1 wdech, salbutamol doraźnie
- **Dopytać:**
Wywiad epidemiologiczny - czy wyjeżdżał, czy miał kontakt z kimś przyjeżdżającym, potwierdzonym zakażeniem, kto jeszcze choruje w otoczeniu...
Uzupełnić wywiad o inne objawy, duszność /brak powietrza, ból w klatce piersiowej i inne.
- **„Badanie fizykalne”:** przytomny, odpowiada na wszystkie pytania, mówi bez słyszalnych trudności, zmierzona temperatura 38,2°C, ciśnienie w domu 130/70 mmHg,

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

ROZPOZNANIE

Infekcja wirusowa u pacjenta z astmą oskrzelową i nadciśnieniem

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

TELEPORADA - ZALECENIA

1. Pozostanie w domu, spożywanie płynów
 - paracetamol 500 mg co 6 godz.
 - salbutamol w razie duszności do 10 wdechów/dobę
 - kontynuować Symbicort
2. W razie pogorszenia stanu ogólnego, przedłużającej się powyżej 3-4 dni gorączki, narastania duszności konieczny ponowny kontakt z poradnią.
3. Duszność nie reagująca na salbutamol wymaga pilnej interwencji!
4. Zapytano pacjenta czy rozumie wszystkie zalecenia i poproszono o ich powtórzenie.

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

TELEPORADA – ZAGROŻENIA PRZYKŁAD

Dziecko 5 m-cy, od godzin nocnych gorączka do 39°C.

Z wywiadu zebranego telefonicznie:

Dziecko ospałe, senne, ale daje się wybudzić. Zwymiotowało 1x. Temp. 39°C.

Niewielka wysypka wokół pępka. Odmawia jedzenia.

Dotychczas zdrowe. Szczepione wg kalendarza - tylko obowiązkowe.

Rozpoznanie: Infekcja wirusowa układu oddechowego.

Zalecono leczenia objawowe – paracetamol + dopajanie.

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

ZAGROŻENIA - PRZYKŁAD

- Po 20 godzinach dziecko przyjęte do szpitala z rozległymi zmianami skórnymi o charakterze wybroczyn. Zmarło pomimo podjętych czynności reanimacyjnych.
- Rozpoznano posocznicę meningokokową

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

CZYNNIKI RYZYKA

- Gorączka u dziecka <6 m-ca życia
- Niewiele danych uzasadniających rozpoznanie infekcji wirusowej układu oddechowego - brak kataru, kaszlu
- Brak informacji o charakterze wysypki – czy błednie przy ucisku/czy występuje w innych miejscach
- Brak informacji w dokumentacji w jakich sytuacjach zgłosić się ponownie

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

NIE WIADOMO, CZY MOŻNA BYŁO URATOWAĆ DZIECKO, ALE:

można było zachować się bezpieczniej:

- Uwzględnić czynniki ryzyka
- Opisać wysypkę
- Zalecić wizytę w gabinecie ze względu na wiek/wysypkę/brak objawów infekcji wirusowej

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

DOKUMENTACJA

1. Można ułożyć formularz: *porada udzielona telefonicznie*
2. Kto dzwoni? pacjent lub ktoś w imieniu pacjenta
3. Wywiad od pacjenta
4. Wywiad uzupełniony przez lekarza, brak objawów alarmowych
5. Prawdopodobne rozpoznanie (po polsku, opisowo)
6. Zalecono...
7. e-recepta, e-zwolnienie i tu wpisać ICD 10

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

DOKUMENTACJA – cd.

8. Poinformowano, że w razie pogorszenia stanu zdrowia należy ponownie skontaktować się telefonicznie z lekarzem
9. Sprawozdanie do NFZ
5.01.00.0000121 porada lekarska udzielona w miejscu udzielania świadczeń
ICD9 – 88.0099
ICD10 – Z71.8 Inne określone porady

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce

Dziękujemy.

Kolegium Lekarzy
Rodzinnych w Polsce